

Kontigo

Välkommen!

Regional casting labb

- Helena Gidlöf, SKL
- Göran Hallin, Kontigo
- Peter Kempinsky

Regionernas roll

Rapport/kartläggning/analys

- Strategiska roller i det regionala utvecklingsarbetet
- Hur regionerna (organisationen) tar en strategisk roll i det regionala utvecklingsarbetet

Målgrupp för resultat

- Ledande tjänstepersoner, strateger, politiker med ansvar för regional utveckling på regional nivå, SKL med flera

Förväntningar

- **Öka kunskapen** om regionernas arbete med regional utveckling
- Ge en **översikt över regionernas olika roller** i genomförandet av det regionala utvecklingsarbetet
- **Möjliggöra en analys** av vilka olika strategiska konsekvenser som olika roller kan få för regionernas möjligheter och sätt att genomföra det regionala utvecklingsarbetet
- **Öka förtroende och förståelse** för det regionala utvecklingsarbetet

Regionernas roller i det regionala utvecklingsarbetet

Vilka roller tar regionerna? Hur påverkas valet av förutsättningar och strategiska överväganden

Göran Hallin & Peter Kempinsky

Syftet med detta seminarium

I samband med att vi från 1 januari i år har ett samlat regionalt utvecklingsansvar hos landstingen (regionerna) önskar SKL få en mer detaljerad kartläggning:

- Hur definierar och avgränsar regionerna det regionala utvecklingsarbetet?
- Vilka olika roller tar regionerna i anslutning till det regionala utvecklingsarbetet?
- Vilken betydelse har regionernas skiftande förutsättningar för vilka roller man tar?
- Påverkas valet av roller av hur de regionala utvecklingsstrategierna ser ut?
- Spelar rolltagandet någon roll för resultaten av det regionala utvecklingsarbetet?

Den regionala spelplanen förändras

Det här gör regionerna inom regional utveckling

Strategisk styrning

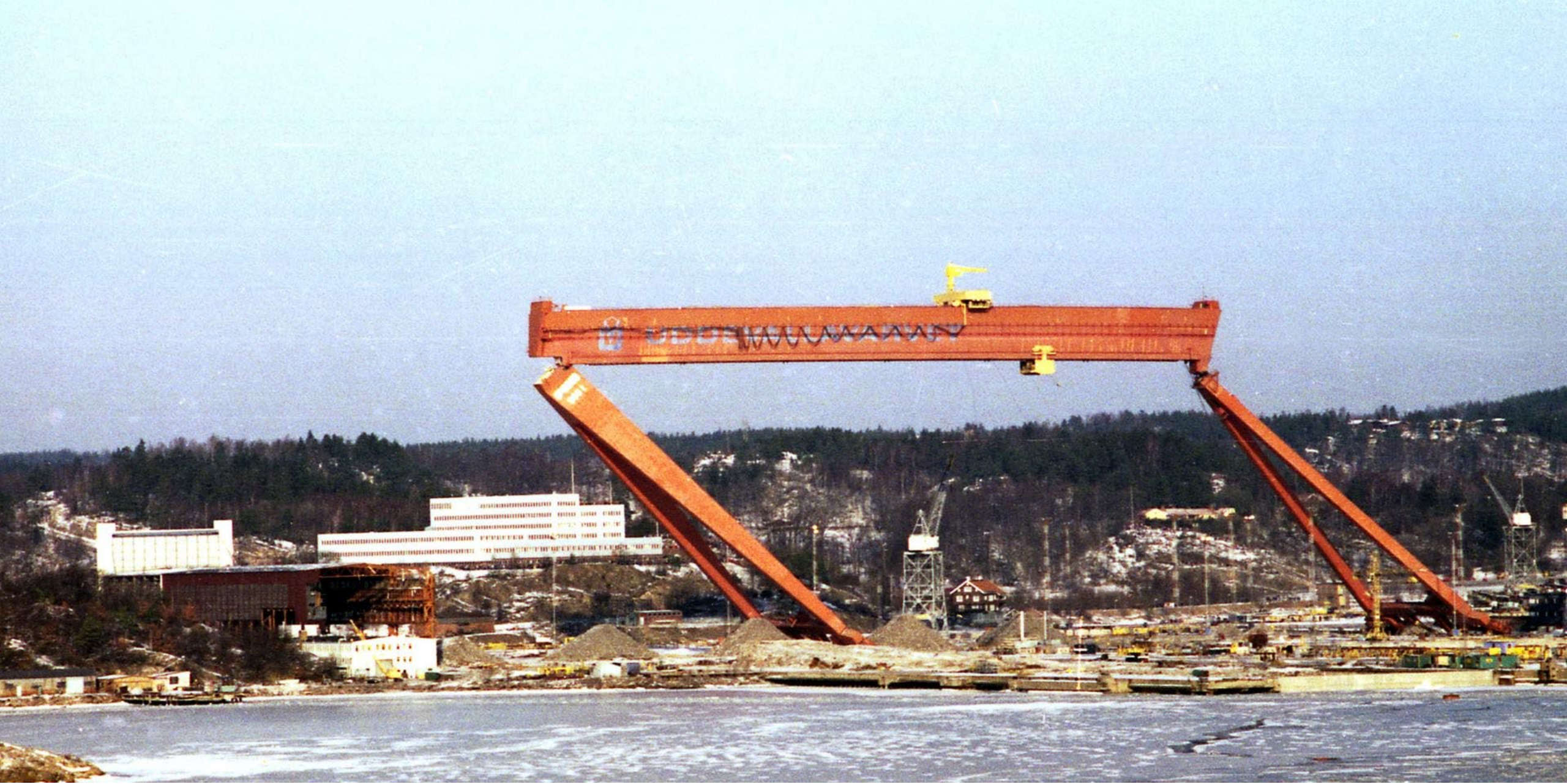
Resurserna: Det regionala utvecklingskapitalet

Roller och arbetssätt

Den regionala spelplanen förändras

Synen på den regionala utvecklingens drivkrafter

Investering

Investeringar

- Investeringar i infrastruktur och produktion skapar tillväxt
- Staten skulle "knuffa" investeringarna i en annan bana

Innovation och talang

Talang och kreativitet

- Kunskap trivs tillsammans
- I kunskapsekonomin är det företagens möjligheter att rekrytera som styr investeringar och beslut
- Människors "lokaliseringsbeslut" påverkas av var de bästa möjligheterna finns
- Resultatet blir att "täthet" lönar sig.

Människors livsval

Välfärd

- Människor väljer i högre grad att bo där möjligheterna för ett gott liv är som störst
- Människors val styr mera av en helhetssyn på ekonomi, miljö och "vardag"
- Kanske är det digitaliseringen som frigör oss från rummet?

1965

1995

2018

Synen på den regionala politikens uppgifter

Utjämning

Målet var att motverka eller utjämna mellanregionala skillnader, genom en kompensatorisk politik:

- Regionala investeringsstöd – lokaliseringsspolitik
- Industripolitik
- Transportstöd
- Statliga investeringar (Umeå Universitet)

Tillväxt i alla regioner gynnar alla

Målet var att skapa tillväxtprocesser i alla regioner genom regional specialisering

- Regionala tillväxtprogram – fokus på specialisering
- EU:s struktur- och investeringsfonder
- Regioner som investerar egna resurser

Hållbar regional utveckling

Målet på väg mot ökad hållbarhet genom breda utvecklingsprocesser som skapar flera typer av nytta

- Bredare regionala utvecklingsstrategier (Förordning 2017)
- Agenda 2030 påverkar Regionala utvecklingsstrategier – BRP+
- För samman pengar från allt fler områden (kultur, infrastruktur, mm)

Synen på den regionala utvecklingspolitikens ansvarsfördelning

Statens förlängda arm

Sedan 1965 hade vi en aktiv lokaliseringpolitik. Staten bar ansvaret och finansierade insatserna. Insatserna fördelades via länsstyrelserna – ”statens förlängda arm”
En politik med fokus på regioner med behov av stöd

1965

Politik i program och partnerskap

Ansvaret för politiken förändras genom EU-medlemskapet.
Delat ansvar Stat – EU – Region
Programbaserad politik – ofta i partnerskap

1995

Ett samlat regionalt ansvar

Regionaliseringen av politiken slutförs.
Den regionala strategin samordnar politiken
Men staten står för mkt av finansieringen och partnerskap krävs fortfarande

2018

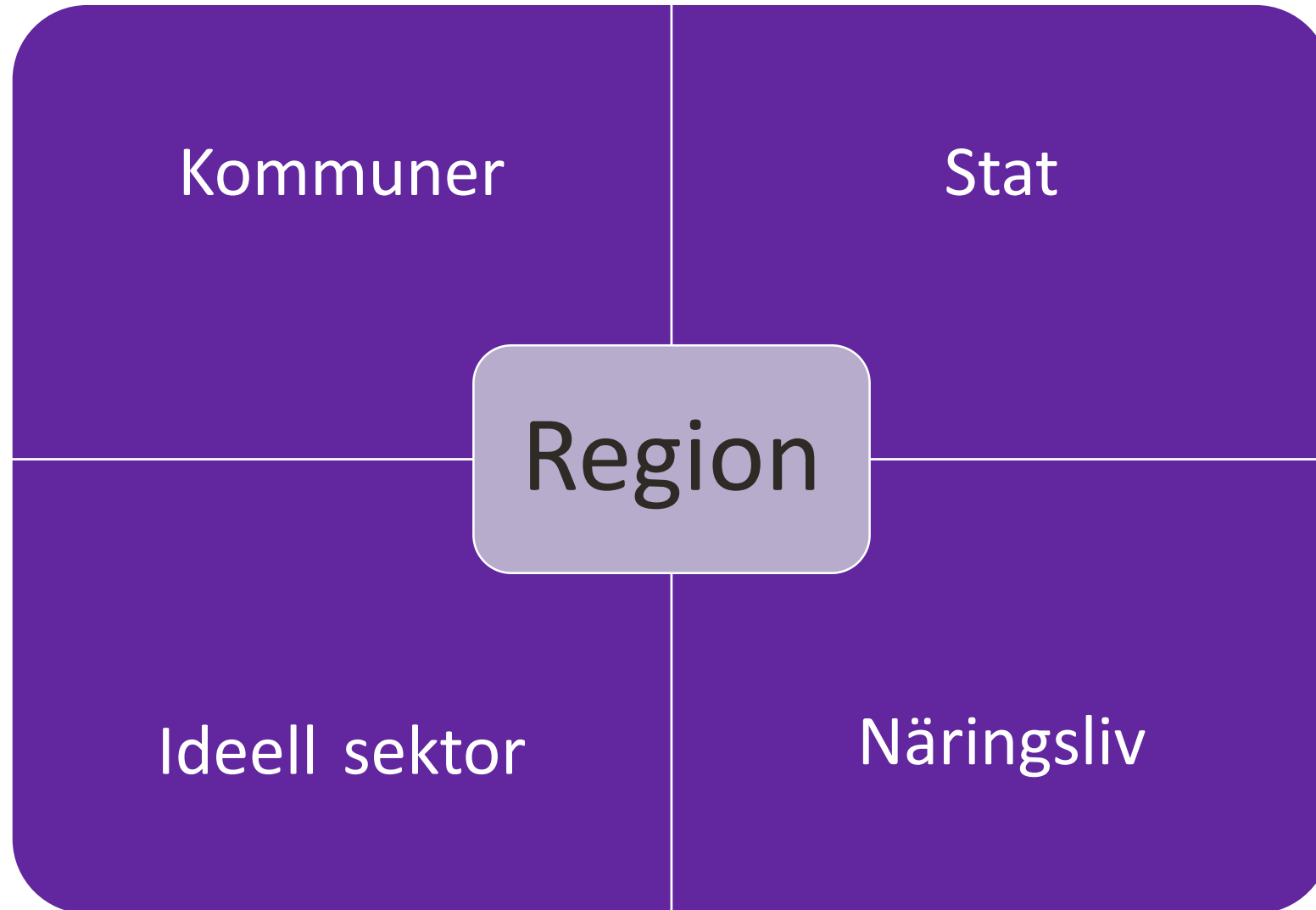
Det här gör regionerna inom regional utveckling

relationer
Folkhälsa
Internationella
Kultur
Klimatanpassning
Digitalisering
Kommunikation
Besöksnäring
Innovation
Näringslivshållbarhet
Kompetensförsörjning
Strukturbild
Planering
Infrastruktur
Social Miljö
Kulturär
Kollektivtrafik

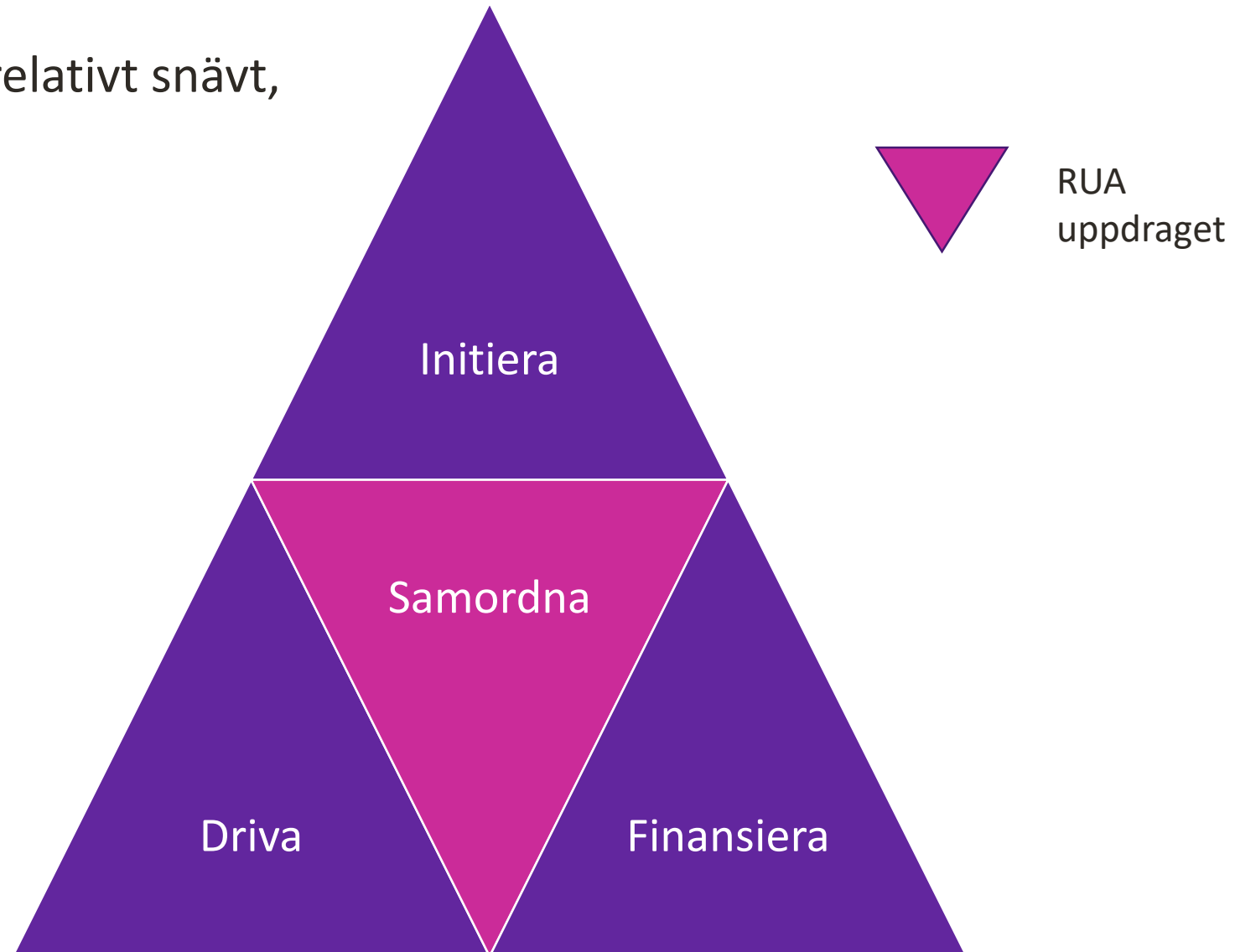

RUAs spänningsfält – aktörer och mandat

Det här gör regionerna

RUA-uppdraget är relativt snävt,
men kan bli brett

Nya RUS:ar, några trender

- Från tillväxt och innovation till hållbar utveckling
- Strategierna alltmer övergripande – fungerar ofta som "överordnade" t.ex. kulturplaner, länsplaner för infrastruktur, delregionala strategier, etc. – men också allt mer allmänna till sitt innehåll
- Kompletteras ofta av handlingsplaner för olika områden, som ska beskriva förändringsperspektivet i utvecklingen
- "Finansieringsstrategi" för ökat fokus på genomförbarhet
- RUS roll som styrinstrument i den egna organisationen allt viktigare
- Hur involvera kommunerna i görandet

Organisation

- Regional utveckling organiseras olika
- "Lilla tillväxtpolitiken" utgör den organisatoriska kärnan
- Ofta kopplat till fler än en nämnd
- Kultur i vissa fall egen förvaltning: Kultur och bildning som går mot egen nämnd

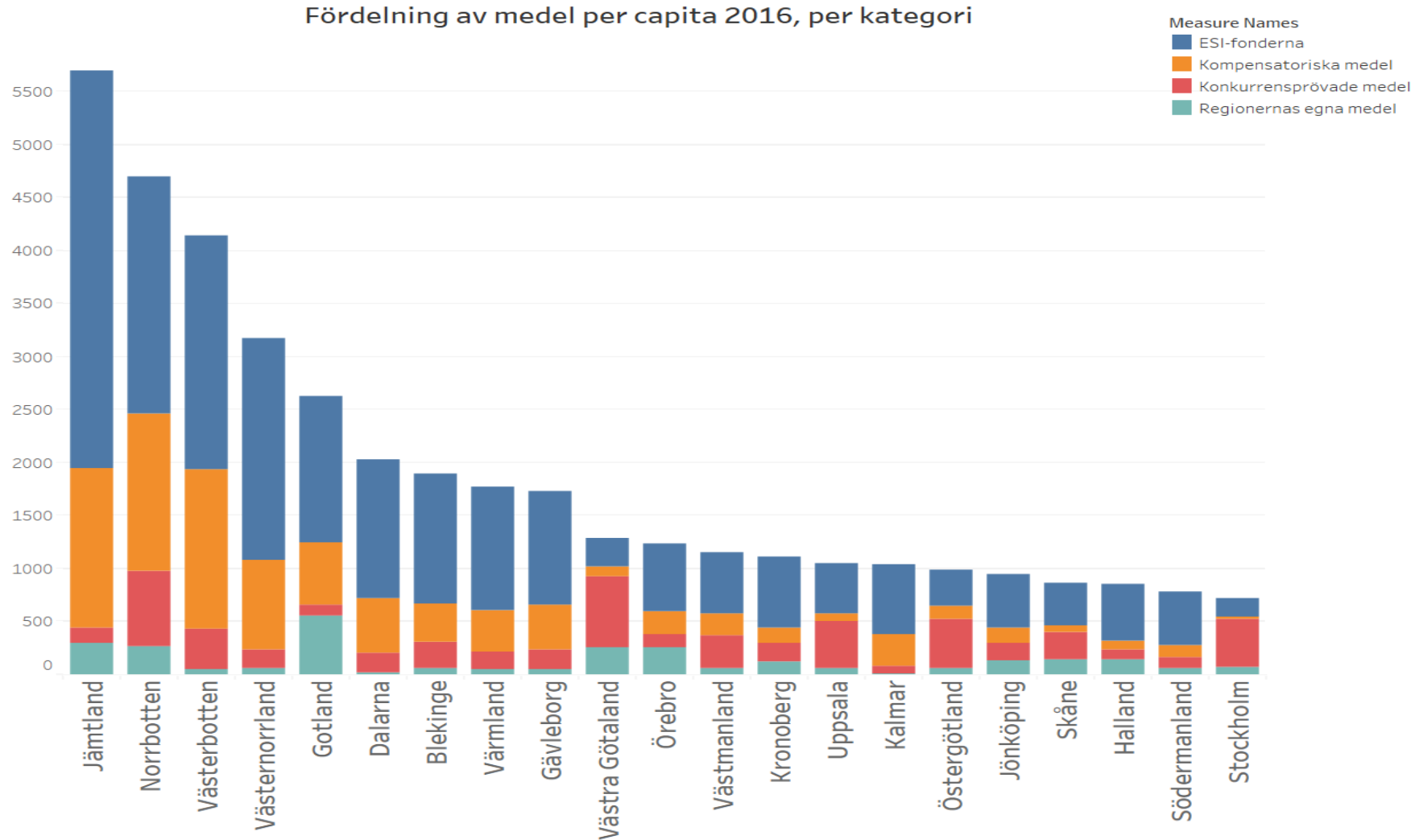

Resurserna: det regionala utvecklingskapitalet

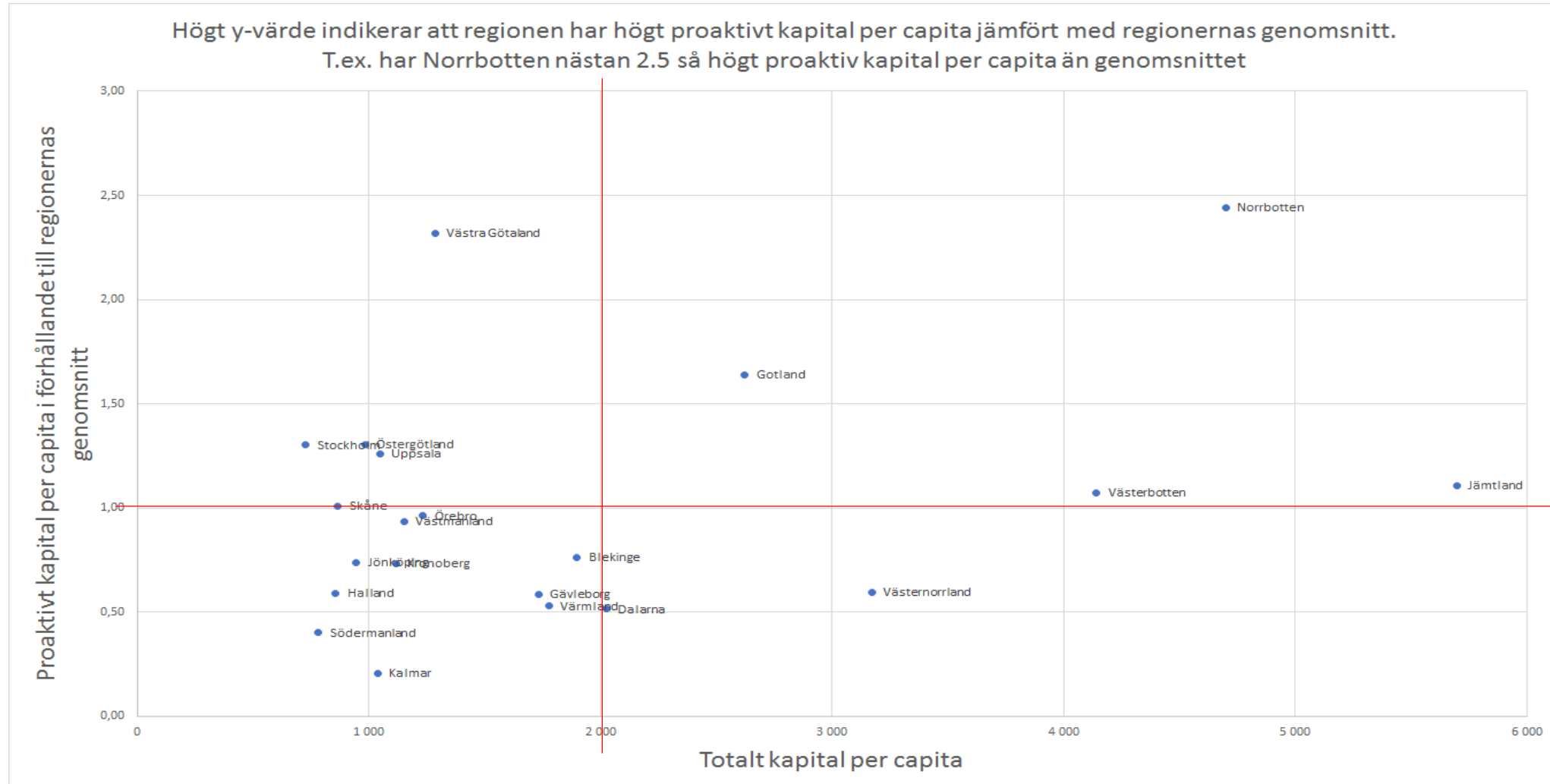
Det regionala utvecklingskapitalet

Stora variationer mellan regionerna

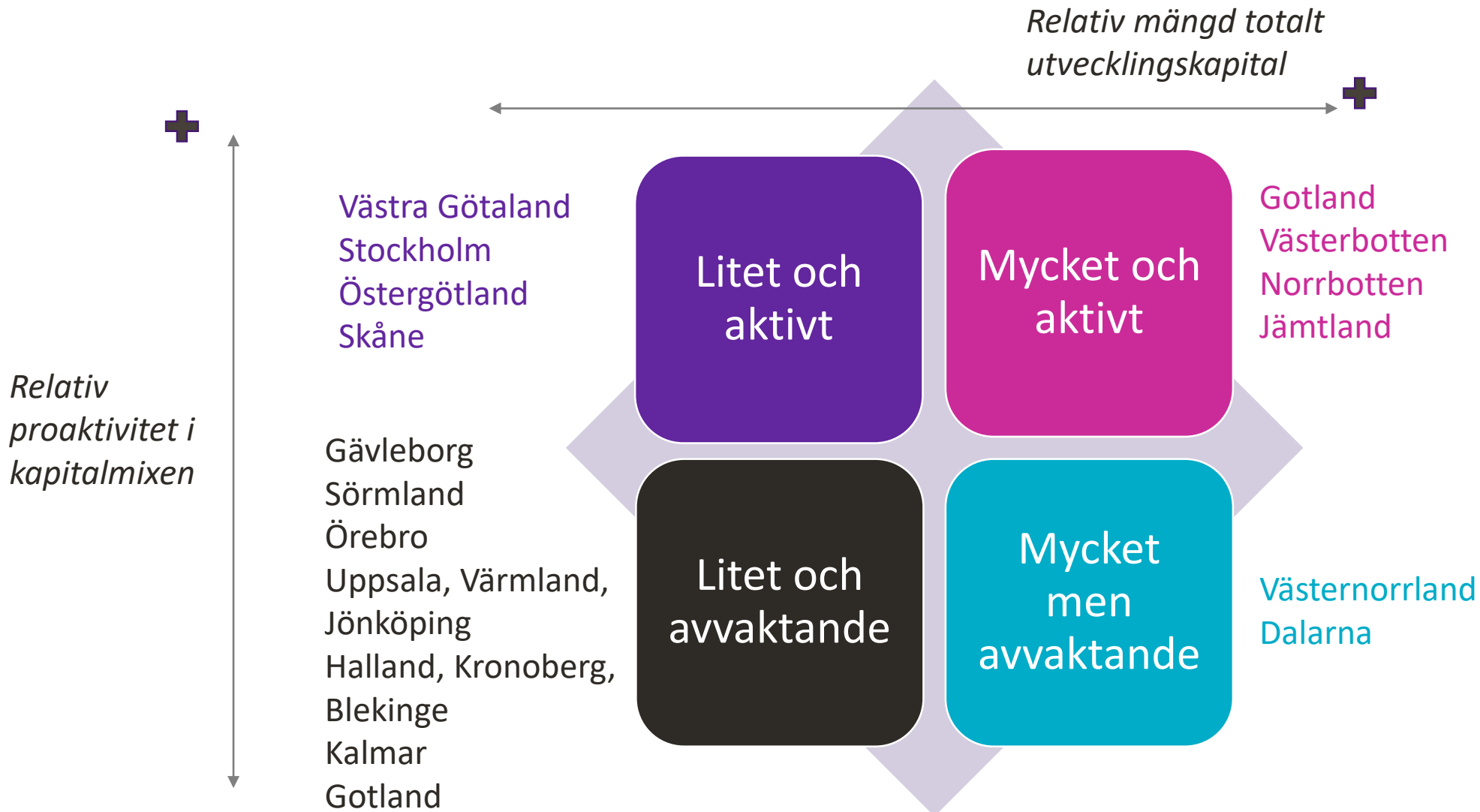

Det regionala utvecklingskapitalet

Mängden proaktivt kapital (egna medel och konkurrensutsatta medel) i förhållande till den totala mängden kapital per invånare

Det regionala utvecklingskapitalet: spelplanen

Roller och arbetssätt

Roller och arbetssätt

Finansiären

En del regioner ser sin roll främst som finansiärer av den regionala utvecklingen

Vare sig resurserna kommer från egna medel eller från 1.1.-medlen.

Man använder sina resurser för att "beställa" regional utveckling.

Vanligt att finansieringen ofta sker i projektform

Dessa regioner arbetar med öppna calls

Men många aktörer har också haft en långsiktig projektfinansiering

Roller och arbetssätt

Nätverkaren

En del regioner ser sin roll främst som nätverkare för att skapa regional utveckling

Utgångspunkten är ofta – men inte alltid – att man har begränsade finansiella resurser i det regionala utvecklingskapitalet.

Fokus ligger på att hitta komplementära resurser hos partners och nationella strukturer, ofta ett arbete man driver tillsammans med regionala aktörer

Ibland drivs arbetet också i nära samverkan med angränsande regioner

Roller och arbetssätt

Kapacitetsbyggaren

Regionen ser sin roll som att bygga upp långsiktiga kompetensstrukturer hos regionens aktörer för att skapa regional utvecklingskapacitet.

Man jobbar gärna med basfinansiering för åtminstone en del av detta kapacitetsbyggande.

Regionens roll blir att stödja och samordna, samt utvärdera.

Roller och arbetssätt

Utföraren

Regionen ser sin roll som att själva genomföra projekt – ofta med syfte att ”starta upp” något som sen ”kan stå på egna ben”.

Motivet är att det oftast saknas aktörer i regionen (men det kan också handla om en regional verksamhet som är underfinansierad)

Diskussion

Känner ni igen er i vår beskrivning av roller och spelplaner?

Vilken roll har ni? Hur har ni hamnat i den – har ni aktivt jobbat med rolltagandet?

Hur ser ni på möjligheten att förändra spelplanen – dvs. t.ex. öka andelen ”proaktivt utvecklingskapital”? Vilka möjligheter har regionen?

Tack för att ni lyssnade!

Göran Hallin

Goran.hallin@kontigo.se

0730 370 723

RUAs spänningsfält – politik- och policyområden

